

* * *

Erzsébet-napi búcsú Erzsébetvároson

Az erdélyi örménység egyik, valaha legjelentősebb városának, Erzsébetvárosnak római katolikus plébánosa, illetve a városban élő néhány örmény-magyar hívő lelképásztora, Kádár Sándor tartott remélhetőleg hagyományteremtő ünnepséget november 19-én a helyi római katolikus, az egykori mechitarista templomban. Árpádházi Szent Erzsébet, a város védőszentje emlékére Sándor atyával együtt celebrált a szentmisén a segesvári főesperes és a kiskapusi plébános, valamint az ortodox és görög katolikus egyházak is képviseltették magukat. Magyarországi hívek és a Pázmány Péter Katolikus Egyetem bölcsész hallgatói ünnepeltek együtt az erzsébetvárosi örmény és római katolikus helybeliekkel. Kádár atya Erzsébet életéből azt a tulajdonságát emelte ki, hogy ő hazájától távol élve is tudott szeretetet adni fáradság nélkül, mondván, szívéből ad, hisz nem ő a szeretet forrása. Az erdélyi magyarok helyzete hasonló Erzsébetéhez, ők viszont rá is szorulnak a szeretetre, az anyaországiak segítségére, hiszen az ottani értékeket is meg kell őrizni, s ami van, azt kamatoztatni.

Az összegyűltek megemlékeztek Ávedik Lukácsról, itteni plébános, egykori esperesről is, aki 1872-ben, tehát éppen 130 esztendővel ezelőtt ezen a napon vette fel a papi rendet. Az Armenia című magyar nyelvű örmény folyóirat így emlékezett meg erről az évfordulóról 1897-ben: "Erzsébetváros Szent Erzsébet napján (nov. 19.) hármás ünnepet ült: megülte Ófelsége, a királyné nevenapját, megülte a város védőszentjének napját és Ávedik Lukács esperes plébános huszonöt éves papi jubileumát."

Az atya egyik vágya, hogy ez a kisváros is tudjon ünnepelni, és méltóan megemlékezék városa pártfogójáról, megvalósult, de ennek folytatásaként újabb célokat tűzött ki maga elé. Sok feladat vár még Sándor atyára a következő találkozásig a jövő évi Erzsébet-napi búcsún, addig nagy hálával gondolunk az ő és az erzsébetvárosiak vendégszeretetére és közösen kérjük Szent Erzsébet közbenjárását és a Jóisten kegyelmeit az erzsébetvárosi egyházközség pásztorára és nyájára.

Polyák Mariann

* * *

Wass Albert

Az aranymadár

(Erdők könyve című mesekönyvből)

És most, kedvesem, mielőtt éjszakába menne át az este, és egymásnak nyugodalmas jó éjszakát kívánának, hadd mondjak még el egy utolsó mesét. Nem is mesét: igaz történetet. Mint ahogy mindaz, amit eddig elmondtam neked, nem mese volt tulajdonképpen, hanem csupa valóságos, igaz történet. Mert valóságos igaz ám, hogy él az erdő, élnek benne a fák és a virágok, és hogy az állatok és madarak beszélnek egymással meg a fákkal. Való igaz az is, hogy vén Csönd bácsi mohaszakállában apró kis csigák mászkálnak, és az Angyalok Tisztását is megleled valahol jól elrejtve az erdők között. Igaz a kék hegyek története is, Bulámbuk, a vén gombacsináló, mindaz, amit elmondtam neked, szintiszta igaz. Most pedig jól figyelj ide, hadd mondjam el az utolsó igaz mesét.

Volt egyszer, nagyon régen, egy kisfiú. Ott élt valahol messze keleten, erdők és hegyek között egy kicsike országban, amelyikről ma már alig tud valaki, és amelyiknek Erdélyország volt a neve.

Ott nőtt föl ez a kisfiú, abban az országban, az erdők között. Az erdő tanította meg látni, hallani, érezni. Játszó társai az őzek voltak, és a kisnyulak. Barátai a fák, virágok, pillangók.

Látó-ember volt. Értette a fák beszédét, a patak suttogását. Időnként átment az Angyalok Tisztásán is, és az angyalok megtöltötték a szívét szeretettel, jósággal, békességgel, és mindazokkal a drága kincsekkel, amiket a Jóisten az ember számára ajándékol adott.

De amikor a kisfiúból nagy fiú lett, érte jöttek a városból a gyűjtőemberek és elvitték magukkal, hogy dolgozzék nekik. Elhurcolták messzire, nagy városok kőházai közé, és nem engedték többé szabadon. Majd jöttek a rontó-emberek, elfogták, megkötözték, hogy ameddig csak él, szolgálja őket.

Pedig odahaza várta ám az erdő. Várták a fák, az őzek és a pillangók. A visszhang, a patak, a csönd. A virágok nyíltak, elhervadtak. Vándormadarak jöttek, vándormadarak mentek. De a fiú mégsem tért vissza.

Mikor aztán már nagyon-nagyon sok idő eltelt, és a fák újra zöldek voltak, a rétek virágain pillangók kergetőztek, és Visszhang ott ült kék ruhájában a sziklákon, és versenyt dalolt a madarakkal: az erdő elhátározta, hogy üzen érte. Előhívta legkisebb szolgáját, a fenyőszagú szellőt, és azt mondta neki:

- Eridj, szolgám, és keresd meg az én barátomat. Járd végig a völgyeket mind, az emberek kőházait mind, és mondd meg neki, bárhol is találd: üzeni az erdő, hogy hús árnyékkal várják haza a fák. Neki gyűjtik illatukat a virágok. Érte tanulják új madaraikat a fák. Mesét kíván csobogni fülébe a patak. Hívják az őzek, nyulak, mókusok. Jöttét lesi az ösvény. Mondd, hogy jöjjön, siessen, érte üzen az erdő!

Perdült a szellő és tovaszállt.

Az erdő pedig készült a fogadtatására. Friss záporral mosta tisztára a fák leveleit. Feldíszítette a virágokat harmatos ékszerekkel. Mohaszőnyeget terített az ösvényre, a hazatérő lába alá.

Aztán eltelt egy nap. Egy második nap. Egy harmadik. Az erdő várt.

Negyednapra hazatért a kicsi szellő. Fáradt volt és poros.

- Megtaláltad-e? - kérdezte az erdő. S a szellő felelt:

- Megtaláltam. Poros, piszkos kőházak rengetegében. Fáradt és szomorú.

- Jön? - kérdezték izgatottan a fák, virágok, madarak.

- Nem jöhet - sóhajtott a szellő. - Láthatatlan láncokkal megkötözték. Nem jöhet.

A fák szomorúan lehajtották ágaikat, a patak sírni kezdett. A virágok elsápadtak. A csönd sóhajtott.

Másnap szélnek eresztett az erdő egy kis, bolyhos felhőcskét.

- Eridj és mondd meg neki, hogy ne hallgasson a gyűjtő-emberekre, ne féljen a rontó-emberektől, tépje szét láthatatlan láncait, és jöjjön. Neki akar tetszeni a harmatcsöpp a fűszálak hegyén. A pillangók betanulták új táncaikat. Mondd, hogy jöjjön, siessen. Hűvös az árnyék. Illatos a pázsit. Harangvirágok köszöntik az estét. Az élet szép. Eridj.

Elszállt a felhőcske, és teltek a napok. Sok idő multával tért meg csupán. Tépetten, rongyosan, szürkén. S mondta:

- Fájt a szíve, amikor meglátott és könny volt a szemében. De a láncokat gonosz varázslat rakta reá, és nem bír velük. Kormos, szennyes körengetegben raboskodik. Nem jöhet.

Sírni kezdett a kicsi felhőcske, sirtak a fák, a virágok, a rétek. Elhallgattak a madarak is, és az őz bánatosan elvezette fiait a legsötétebb katlan sűrűjébe.

Ekkor az Erdő Jó Angyala, ott fent az Angyalok Tisztásán, elővett egy kis aranykalitkát, és az aranykalitkából kiengedett egy színarany madarat.

- Eridj hát te - parancsolt rá az angyal. - Törd meg a gonosz varázslatot, és hozd őt vissza közénk. Eridj!

Azzal föllendítette a levegőbe.

Az aranymadár szállt. Előtte járt a szellő, és mutatta az utat. Fehér felhő kísérte odafent. Így értek el a városig.

A szellő megmutatta, melyik az ablaka. Az ablak előtt egy szomorú, satnya utcai fa állott.

Az aranymadár fölszállott a fa legtetejére, megrázta tollait és nagyot füttyentett. És abban a pillanatban kinyílt magától az ablak.

Az aranymadár újra füttyentett. De olyan csodálatos szépen, hogy a rab az ablakhoz szaladt, és csodálkozva nézett ki az utcára. Meglátta az aranymadarat a fa tetején. És abban a pillanatban, amikor meglátta, csodálatos szép varázslat történt. A láthatatlan láncok lehullottak róla.

Csak állt az ablakban, nézte az aranymadarat, és hallgatta a füttyét. Aztán nevetni kezdett. De a szeméből könnyek ömlöttek, lassan megtöltötték a szobát, kiömlöttek az utcára, végigfolytak az utca kövein, és amerre folytak, ragyogó-tiszta ösvényt mostak a városon végig, a gyűjtő-emberek és rontó-emberek között, varázslatos ösvényt, melyet nem léphetett át senki sem, akinek tisztátalan volt a szíve.

Az aranymadár még füttyentett egyet, majd megrázta szárnyait, és felröppent a levegőbe. Keringett egyet, aztán lassan szállani kezdett keletnek. Az ember pedig, aki rab volt, elindult utána, ujjongó szívvel és felszabadultan, a könnyek bűvös ösvényén, hazafele.

Így történt ez, lelkecském, éppen így.

Amikor majd megnősz, és a gyűjtő-emberek téged is elvisznek magukkal, és a rontó-emberek rád bilincselik láthatatlan láncokat, akkor egy szép napon magad is megtudod, hogy ez a mese az utolsó szóig igaz.

Amikor már nagyon fáradt leszel, és nagyon céltalannak érzed a sorsodat: egyszerre csak érted üzen az erdő.

Először csak egy kis szellővel, mely csak úgy végigsurran melletted az utcán. Fenyőillatából már alig érezhetsz valamit, de meghallod mégis, amikor a füledbe súgja:

- Üzeni az erdő, hogy árnyékkal várnak rád a fák... illatukat neked gyűjtik a rét virágai... jöttödet lesi az ösvény... jöjj, siess...!

Aztán meglátsz egy felhőt, egy kicsi, bolyhos, fehér felhőt az égen, és tudni fogod, hogy újra üzent érte az otthoni erdő. Látni fogod emlékezetedben a régi tájakat, és úgy sajog valami benned, mint még soha addig.

Végül aztán meghallod ablakod alatt az aranymadár füttyét. Ablakod magától kitarul. És ott ül majd a fán, és hazahív otthonod drága aranymadara: a sárgarigó.

Valami megpattan benned akkor. Szemedből előtörnek a könnyek, lemossák rólad a láthatatlan láncokat, kiömlenek az utcára is, és végigfolynak a köveken, bűvös ösvényt mosva lábaid elé az emberek között. És te elindulsz majd ezen az ösvényen. Keletnek, mindig csak keletnek, amerre a sárgarigó hív.

Így.

Most aludjál jól, a mese véget ért. A fák is alszanak már odakint.

* * *

Az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület köszönetet mond mindazoknak, akik személyi jövedelemadójuk 1 %-val 2002-ben is támogatták egyesületünket. Az APEH ezen felajánlások eredményeként 190.333 Ft támogatást utalt át bankszámlánkra. Az összeget - az elnökség határozata szerint - könyvkiadásra kívánjuk felhasználni.

* * *

Híradó

Egy busznyi szegedi, főleg örmény származású látogatta meg október 12-én gróf Csáky Kornélia grófnőt /dr. Bisztray Tamásné/ - Hollósy Kornélia magyarörmény operaénekesnő unokáját - és családját Dombegyházán. A dr. Varjúné Tarnai Lenke szervezte találkozót a grófi családnál a Vendégházban kezdődött, majd a Szent Kornélia kápolnához látogattunk el, ahol a grófnő megajándékozott bennünket egy Hollósy Kornéliáról kiadott könyvvel, majd elhangzott a grófnő „Emlékezzünk” c. 1999-ben írott verse is. Délután az Öregek Otthonában elfogyasztott gyertyafényes ebéd után a Könyvtárban megkoszorúztuk Hollósy Kornélia emléktábláját. A Kultúrházban a citera zenekar, a dombegyházi ifjú táncosok, versmondók mellett egy örmény népdal is elhangzott zongorán Tóth Eszter Mária előadásában. Kellemes beszélgetés zárta az igen gazdag programot, amelyet a jövőben - hagyományt teremtve - szeretnénk megismételni. Köszönet először is a Bisztray családnak, de valamennyi szervezőnek, közreműködőnek, Gyarmatiné Julika polgármester asszonynak a szép napért.

Dr. Tóth Rózsa, Szeged

* * *

A Fővárosi Örmény Klubban:

Október 17-én zsúfolásig megtöltött teremben hangzott el *Murádin Jenő* kolozsvári művészettörténész, egyetemi tanár vetítettképes előadása *A Fadrusz szobrok 100 éve* címmel. Nemcsak a téma, hanem maga az előadó is oka volt a nagy érdeklődésnek. Murádin Jenő magával ragadó előadása, tárgyi tudása, közvetlensége mindig nagy tömegeket vonzott eddig is előadásaira. A kolozsvári Mátyás szobor története, Fadrusz János élete és munkássága azonban mindenkit megmozgatott. Büszkeség töltött el valamennyiünket, amikor az előadó felsorolta, milyen sok magyarörmény család vett részt adományával e csodálatos alkotás megvalósulásában. Az előadást követően az előadó kitartóan dedikálta hasonló című könyvét.

* * *

Kolozsvárról jelentik:

December közepétől jelentkezik Kolozsvár és Erdély első magyar nyelvű közösségi rádiója, az AGNUS a 88,3 MHz-en, naponta 03-08 és 12-15 óra között.

Az AGNUS Rádió tulajdonosa az Erdélyi Református Egyházkerület, azonban a rádióban helyet kap a többi magyar történelmi egyház /római katolikus, unitárius, evangélikus/ és a görög katolikus egyház is.

Az AGNUS Rádió többnyire magyar nyelvű műsoraival Kolozsvár és környéke magyar lakosságát szeretné megszólítani, de lesznek műsoraik román és angol nyelven is. Az egyházi műsorok mellett iro-